

Sygn. akt I CSK 158/10

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lipca 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa M. F.
przeciwko Izbie Biegłych [...] z siedzibą w W.
o ochronę dóbr osobistych i odszkodowanie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 14 lipca 2010 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 11 sierpnia 2009 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uzasadnienie

Powódka M. F. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 11 sierpnia 2009 r., którym oddalono jej apelację od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 18 listopada 2008 r. Sąd Okręgowy umorzył postępowanie w zakresie cofniętego przez powódkę żądania zasądzenia kwoty 3.798,57 zł, a w pozostałym zakresie (co do żądania nakazania pozwanej Izbie Biegłych [...] złożenia oświadczenia przepraszającego powódkę za bezprawne prowadzenie przeciwko niej postępowania dyscyplinarnego i bezprawnego wydania w tym postępowaniu wyroków oraz co do żądania zasądzenia 7 000 zł zadośćuczynienia) powództwo M.F. oddalił.

Sądy obydwu instancji poddały ocenie następujące okoliczności faktyczne:

M. F. jest biegłym. Przeprowadziła m. in. badanie Spółdzielni Mieszkaniowej C. w S. Opinia powódki, wydana w wyniku tego badania, stała się przyczyną wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przez Rzecznika Dyscyplinarnego. Postępowanie to zostało umorzone w fazie in rem w dniu 27 stycznia 2003 r., a następnie – w związku ze złożeniem zażaleń przez powódkę i Spółdzielnię Mieszkaniową C. – postanowienie o umorzeniu uchylono i przeprowadzono postępowanie przeciwko powódce. Postępowanie doprowadziło do nieprawomocnego skazania powódki na kary dyscyplinarne, ostatecznie jednak zakończyło się umorzeniem z powodu przedawnienia karalności zarzucanego powódce czynu. W jego toku doszło do szeregu uchybień proceduralnych tak w zakresie oceny, że pisma powódki i Spółdzielni Mieszkaniowej C. mogły być uznane za zażalenia, jak i z powodu niedopuszczenia do udziału w postępowaniu dyscyplinarnym adwokata ustanowionego przez powódkę. Samo uchylene postanowienia o umorzeniu postępowania i podjęcie czynności w sprawie skierowanej już przeciwko powódce nie było jednak bezprawne i nie naruszało zakazu reformationis in peius. Sądy nie zgodziły się przy tym z oceną powódki, że stwierdzone uchybienia stanowić mogą podstawę do przypisania pozwanemu bezprawnego naruszenia dóbr osobistych powódki. Czynność wymierzenia kary dyscyplinarnej przez uprawniony organ stanowi działanie w ramach porządku

prawnego, a treść orzeczeń nie naruszała dobrego imienia powódki. Usuwaniu wadliwości postępowania dyscyplinarnego służą środki zaskarżenia. W ocenie sądów, naruszenie dóbr osobistych nastąpiłoby wówczas, gdyby postępowanie dyscyplinarne zostało wykorzystane jako narzędzie do szykanowania powódki. Takich celów działań pozwanego Sądy orzekające jednak nie stwierdziły.

Skarga kasacyjna powódki została oparta na zarzutach naruszenia przepisów prawa materialnego, to jest: art. 24 §1 k.c. w związku z art. 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, przez dokonanie błędnej wykładni tych przepisów i przyjęcie, że nie doszło do naruszenia dóbr osobistych powódki.

W konkluzji skarżąca wniosła o uchylenie i zmianę wyroku Sądu Apelacyjnego oraz poprzedzającego go wyroku Sądu pierwszej instancji i uwzględnienie jej powództwa o nakazanie przeprosin i zadośćuczynienie, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do oceny, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania.

Skarżąca uzasadniła potrzebę przyjęcia jej skargi przyczyną przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., to znaczy występowaniem w sprawie istotnych zagadnień prawnych, sprowadzających się do następujących pytań:

- czy żądanie przeproszenia i zapłaty zadośćuczynienia za naruszenie dobrego imienia, w wyniku nierzetelnego prowadzenia postępowania dyscyplinarnego,

może być dochodzone na podstawie przepisów o naruszeniu dóbr osobistych to jest przepisów art. 23 i 24 k.c.,

- czy też powinno być dochodzone na podstawie przepisu art. 417¹ § 2 k.c. po uprzednim wykorzystaniu skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sądu – art. 424¹ § 1 k.p.c.

Wskazywane zagadnienie jednak w rozpatrywanej sprawie nie może być przedmiotem rozważań. Zakres badania sprawy na skutek wniesienia przez stronę skargi kasacyjnej wyznaczają granice zaskarżenia oraz podstawy skargi (art. 398¹³ § 1 k.p.c.). Jedynie nieważność postępowania brana jest przez Sąd pod uwagę z urzędu w granicach zaskarżenia.

Powódka nie formułuje w skardze żadnych zarzutów związanych z niezastosowaniem art. 417¹ § 2 k.c. Przeciwnie, od początku swoje żądanie ujmuje w kategoriach roszczeń związanych z naruszeniem dóbr osobistych i tak też było ono rozpatrywane przez sądy obydwu instancji. Zarzuty kasacyjne dotyczą błędnej wykładni art. 24 § 1 k.c. w zw. z art. 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP polegającej na tym, że sądy nie stwierdziły naruszenia dóbr osobistych powódki, nie zaś tego, że odmówiły rozpoznawania sprawy w oparciu przepis art. 24 § 1 k.c.

W tym stanie rzeczy wskazane przez powódkę zagadnienie prawne nie może być uznane za przyczynę uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, gdyż nie występuje w niniejszej sprawie.

Okoliczności sprawy nie wskazują także, aby zachodziły inne przesłanki przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c. W szczególności nie należą do nich podniesione przez skarżącą kwestie związane z rolą samorządów zawodowych i celowością wyjaśnienia podstaw i zakresu ich odpowiedzialności, jeśli nie spełniają kryteriów wyznaczonych przez powołany przepis.

W konsekwencji Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia tej skargi do rozpatrzenia.

Wobec uchybienia przez pozwanego terminowi do złożenia odpowiedzi na skargę kasacyjną (art. 398⁷ § 1 k.p.c.), zawarty w niej wniosek o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego nie podlegał rozpoznaniu.

